

28.06.2021

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

kaisen päiväkodin luvan hakemisen yhteydessä, vaan lupa olisi palveluntuottajakohtainen.

Ehdotetut lakimuutokset selkeyttävät nykyistä aluehallintoviraston ja kunnan välistä työnjakoa. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että yksi viranomaistaho vastaa yksityisen päiväkotitoiminnan aloitukseen liittyvästä lupaprosessista, eli sekä aloitukseen liittyvien asiakirjojen tarkistamisesta että luvan antamisesta toiminnan käynnistämiseen. Lupamennettelyyn siirtymiseen liittyvät muutokset kunnan ja aluehallintoviraston välisessä työnjaossa vaikuttavat kunnan toteuttamaan yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaukseen ja valvontaan. Lainvalmistelun yhteydessä olisikin perusteltua määritellä tarkkaan kunnalle ohjauksen ja valvonnan osalta jäävät vastuut.

Seuraavaksi esitetään pykäläkohtaiset huomiot lain keskeisistä muutoksista. Lain tekniluonteisiin muutoksiin Helsingin kaupungilla ei ole huomautettavaa, joten niitä ei ole nostettu esiin lausunnossa.

Varhaiskasvatustilaki

43 § Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisen varhaiskasvatuksen yleisiä edellytyksiä koskevat 2-4 momentit esitetään siirrettäväksi erilliseksi uudeksi 43 a §:ksi. Muutos on perusteltu ja sääntelyä selkeyttävä.

43 a § Yleiset edellytykset yksityisen varhaiskasvatuksen harjoittamiseksi

Yleisiä edellytyksiä koskevaa sääntelyä selkeytetään ja palveluntuottajan toiminnan yleiset edellytykset tuodaan erilliseksi uudeksi 43 a §:ksi. Yleiset edellytykset vastaisivat asiallisesti voimassa olevan lain 43 §:ssä määriteltyjä yleisiä edellytyksiä. Sanamuotoa kuitenkin tarkennettaisiin niin, että säännökseen lisättäisiin maininta siitä, että yleisten edellytysten tulee täytyä koko toiminnan ajan.

Muutos selkiyttäisi nykyisen varhaiskasvatustilain perusteluissa jo olevaa velvoitetta. Aiemmin maininta on sisällynyt vain varhaiskasvatustilain perusteluihin. Palveluntuottajalta vaadittavien taloudellisten edellytysten täyttymistä tulee kuitenkin täsmentää ennakkollisen valvonnan vahvistamiseksi.

Uuden 43 a §:n 4 momentin mukaan päiväkotitoiminnan yleisissä edellytyksissä tapahtuneista muutoksista olisi ilmoitettava viipymättä kirjallisesti luvan myöntäneelle lupaviranomaiselle. Velvoite ilmoittaa yleisissä edellytyksissä tapahtuneista muutoksista olisi ilmoitusmenettelyyn nähden uusi ja lisäisi palveluntuottajalta vaadittavaa huolellisuutta. Helsingin kaupunki pitää perusteltuna, että yleisissä edellytyksissä tapah-

28.06.2021

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

tuneista muutoksista olisi ilmoitettava viipymättä lupaviranomaiselle. Kyseiseen kohtaan ehdotetaan täsmennettäväksi, tarkoitetaanko pykälässä vain yleisissä edellytyksissä tapahtuneiden muutosten ilmoitusvelvollisuutta ilmoitusmenettelynä vai onko myös se luvan muuttamismenettelyä.

Lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan, että perhepäivähoidon yleisissä edellytyksissä tapahtuneista muutoksista tulisi ilmoittaa 50 §:ssä tarkoitetulle kunnan monijäseniselle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja tuotetaan. Esitetty muutos on kannatettava.

44 § Lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi

Esitysluonnoksen 44 §:n 1 momentissa ehdotetaan, että varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä palveluntuottajalla tulisi olla aluehallintoviraston lupa ennen toiminnan aloittamista. Nykyisessä ilmoitusmenettelyssä toiminnan on voinut aloittaa kunnan päätöksellä, kun viranomainen on tarkistanut muun muassa palveluntuottajan yleiset edellytykset ja tilat. Ehdotettu muutos, jonka mukaan toiminta voidaan aloittaa vasta luvan myöntämisen jälkeen, on perusteltu. Lupa toiminnan aloittamiseen on tarkoituksenmukaista myöntää sen viranomaisen toimesta, joka tarkistaa edellytykset toiminnan aloittamiselle.

On tarkoituksenmukaista, ettei 44 §:n 3 momentissa tarkoitettua lupaa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi voi myydä tai luovuttaa toiselle.

Esityksen 44 §:n 3 momentin säännöskohtaiset perustelut vaativat selkiyttämistä.

44 a § Luvan hakeminen

Varhaiskasvatustalakiin esitetään lisättäväksi uusi 44 a §, jossa säädettäisiin luvan hakemisesta. Sisältö olisi pääosin sama kuin voimassa olevan lain 44 §:n 1 momentissa säädetty ilmoitusmenettelyn hakemuksen sisältö. On tärkeää, että lupamenettelyä koskevassa lainvalmistelussa turvataan kunnan riittävä tiedonsaanti ohjaus- ja valvontaviranomaisena sekä varmistetaan tiedon siirtymisen tapa ja sujuva yhteistyö eri viranomaisten välillä. Asiaan otetaan kantaa tarkemmin kohdassa viranomaisvaikutusten arviointi.

44 b § Luvan myöntäminen

Varhaiskasvatustalakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 44 b §, jossa säädettäisiin yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseen tarkoitettua lupaa myöntämisestä. Luvan myöntäminen toistaiseksi voimassa olevana ja hallinnon yleislakeja soveltaen on perusteltua.

28.06.2021

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

44 c § Luvan muuttaminen ja toiminnan lopettaminen

Varhaiskasvatustalakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 44 c §, jossa säädetäisiin luvan muuttamisesta ja toiminnan lopettamisesta koskevasta ilmoituksesta. Toiminnanharjoittajan olisi 44 c §:n 1 momentin mukaan haettava muutosta lupaan, jos 44 §:n 2 momentissa mainituissa seikoissa tapahtuu muutoksia tai luvan haltija päättää muuttaa toimintansa luonnetta tai laajuutta muutoin oleellisesti siten, että myönnetty lupa ei enää kata muuttunutta toimintaa.

Helsingin kaupunki huomauttaa, että 44 c §:ssä ei viitata 44 a §:n 2 ja 3 momentin mukaiseen tilojen tarkastuksen tekemiseen tai kunnan ohjaus- ja neuvontavelvoitteeseen koskien lupaan haettavia muutoksia. Lain 44 c §:ää tuleekin tarkentaa siten, että siinä viitataan myös 44 a §:n 2 ja 3 momenttiin.

44 d § Luvan peruuttaminen

Varhaiskasvatustalakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 44 d §, jossa säädetäisiin luvan peruuttamisesta. Luvan peruuttaminen siirtyisi kunnalta luvan myöntävälle lupaviranomaiselle erityisesti niissä tilanteissa, joissa varhaiskasvatustalaki on olennaisesti rikottu eivätkä valvontaviranomaisen valvontatoimenpiteet ole johtaneet varhaiskasvatustoiminnan lainvastaisuuksien korjaamiseen. Muutos on kannatettava.

Esityksen 44 d §:n 2 momentissa säädetäisiin lupaviranomaisen oikeudesta peruuttaa palveluntuottajan lupa viran puolesta silloin, jos päiväkotitoimintaa ei ole harjoitettu kahteen vuoteen eikä palveluntuottaja ole 44 c §:n 3 momentin mukaisesti ilmoittanut toiminnan lopettamisesta lupaviranomaiselle. Lisäys on perusteltu.

45 § Päiväkodin johtajan tai perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen

Ehdotettu muutos, jolla voimassa olevassa laissa oleva otsikko "vastuuhenkilö" korvattaisiin uudella otsikolla "Päiväkodin johtajan tai perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen" selkeyttää sääntelyä.

Taloudellisten vaikutusten arviointi

Esitetyillä muutoksilla on vähäisiä taloudellisia vaikutuksia kunnan suorittamaan yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaukseen ja valvontaan Helsingissä. Viranomaisen lakisääteinen tehtävä yksityisen palveluntuottajan ohjauksessa ja neuvonnassa koskien varhaiskasvatustoiminnan tuottamista pysyisi ennallaan, vaikka ilmoitusmenettely muuttuisi lupamenettelyksi.

Viranomaisvaikutusten arviointi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

28.06.2021

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Yksityisen varhaiskasvatuspalvelutoiminnan aloittaminen tai siinä tapahtuvien muutosten tekeminen on Helsingissä kunnan viranomaisten suorittama tarkka ja valvottu prosessi. Luvanvaraisuus selkiyttää prosessia siltä osin, että toiminnan aloittamiseen liittyvästä lupaprosessista vastaisi selkeästi yksi viranomaistaho. Tämä on kannatettava muutos. Yksityisen varhaiskasvatuksen ennakkolliseen valvontaan liittyvät kunnan tehtävät on kuitenkin tarpeen määritellä tarkkaan, jotta viranomaisten roolit ja vastuut ovat ohjauksessa ja valvonnassa selkeät.

Lainvalmistelussa tulee varmistaa tietojen yhteiskäytön mahdollisuudet kuntien ja lupaviranomaisten välillä koskien esimerkiksi luvan hakemista ja sen muuttamista, lupa- ja muutosprosessin vaiheita, muutoksia palveluntuottajan yleisissä edellytyksissä sekä toimipaikkaan ja toiminnan järjestämiseen liittyviä muutoksia. Tämä olisi välttämätöntä kunnan ohjaus- ja valvontatehtävän suorittamisen kannalta. Kunnilla tulisi olla pääsy lupaviranomaisen ylläpitämään yksityisten palveluntuottajien rekisteriin, jotta kunnassa olisi tiedossa päiväkotitoimintaa koskevat ajantasaiset tiedot sekä näissä ja yleisissä edellytyksissä tapahtuvat muutokset.

Lapsivaikutusten arviointi

Yksityisen päiväkotitoiminnan siirtyminen ilmoituksenvaraisesta elinkeinosta luvanvaraiseksi elinkeinoksi ei tuo esitettyjen tavoitteiden mukaista parannusta nykykäytäntöön Helsingissä. Helsingin kaupungilla on yksityiseen varhaiskasvatukseen keskittynyt yksikkö, joka on tarkastanut palveluntuottajan yleiset edellytykset sekä varhaiskasvatuslain mukaisten edellytysten toteutumisen ennen toiminnan aloittamista ja keskittynyt ennakkolliseen ohjaukseen ja valvontaa laadukkaana varhaiskasvatuksen takaamiseksi.

Esityksen siirtymäaika

Esityksessä säädettäisiin jo rekisteröityjen palveluntuottajien siirtymäajasta. Voimassa olevan lainsäädännön nojalla rekisteröity palveluntuottaja saisi järjestää tai tuottaa päiväkotitoimintaa 31.12.2025 asti. Ehdotettua siirtymäaika on perusteltu ja sopivan pituinen. Tämä edellyttää kuitenkin lupaviranomaiselta mahdollisuutta ja resursseja käsitellä koko maata koskevat yksityisten palveluntuottajien lupahakemukset määräaikaan mennessä.

Lopuksi

Luvanvaraisuuden tavoitteena on varmistaa varhaiskasvatuksen laatu ja varhaiskasvatuslain mukainen toteutus sekä vahvistaa yksityisen varhaiskasvatuksen ennakkollista valvontaa. Esitetystä lakimuutoksesta huolimatta kunnilla säilyy jatkossakin ohjaus- ja valvontavelvollisuus,

28.06.2021

Asia/16

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

mikä tulee ottaa huomioon lakimuutosta tehtäessä. Ohjaus- ja valvontavelvoitteesta johtuen on välttämätöntä turvata tiedonsaanti, tiedon siirtyminen ja yhteistyö eri viranomaisten välillä. Myös palveluntuottajan toiminnan muutostilanteissa kunnan viranomaisilla sekä lupaviranomaisilla tulisi olla ajantasainen tieto yksityisestä varhaiskasvatuspalvelusta ja sen laajuudesta sekä toiminnan vastuuhenkilöstä asianmukaisen ohjauksen ja valvonnan toteuttamiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 31.5.2021
- 2 Lausuntopyynnön liite, esitysluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote Opetus- ja kulttuuriministeriö	Otteen liitteet Esitysteksti Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
--	--

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 9.7.2021.

Kaupunginhallitus

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Käsiteltävä tässä kokouksessa

16

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle varhaiskasvatuslain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2021-006597 T 03 00 00

VN/1093/2021

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon varhaiskasvatuslain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Yleiset huomiot ehdotuksista

Varhaiskasvatuslakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelyä koskeva sääntely poistuu päiväkotitoiminnan osalta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yksityisen päiväkotitoiminnan luvanvaraisuudesta. Yksityinen perhepäivähoito säilyisi edelleen ilmoitusmenettelyn piirissä.

Varhaiskasvatuslakiin ehdotetaan säädettäväksi yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi myönnettävästä luvasta, luvan hakemisesta, luvan myöntämisestä sekä luvan peruuttamisesta. Keskeisimmät muutokset luvanvaraisuudessa liittyvät toiminnan aloittamiseen, muuttamiseen sekä viranomaisten välisen toimivallan selkeyttämiseen. Päiväkotitoimintaa ei saisi aloittaa tai toiminnan olennaista muutosta toteuttaa ennen lupaviranomaisen hyväksyntää. Helsingin kaupunki kannattaa ehdotusta lupaviranomaisen hyväksynnän edellyttämisestä toimintaa aloitettaessa tai sen olennaisen muuttamisen yhteydessä.

Esitetyssä varhaiskasvatuslain muutoksessa kunnan tehtäväksi jäisi lupaviranomaisen pyynnöstä tarvittavien tarkastusten toimittaminen, eikä kunta enää tarkistaisi palveluntuottajan yleisiä edellytyksiä. Lisäksi luvanvaraisuuteen liittyvässä prosessissa yksityisen varhaiskasvatuksen järjestäjien ja tuottajien ei tarvitsisi selvittää yleisiä edellytyksiä jokaisen päiväkodin luvan hakemisen yhteydessä, vaan lupa olisi palveluntuottajakohtainen.

Ehdotetut lakimuutokset selkeyttävät nykyistä aluehallintoviraston ja kunnan välistä työnjakoa. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että yksi viranomaistaho vastaa yksityisen päiväkotitoiminnan aloitukseen liittyvästä lupaprosessista, eli sekä aloitukseen liittyvien asiakirjojen tarkistamisesta että luvan antamisesta toiminnan käynnistämiseen. Lupame-

nettelyyn siirtymiseen liittyvät muutokset kunnan ja aluehallintoviraston välisessä työnjaossa vaikuttavat kunnan toteuttamaan yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaukseen ja valvontaan. Lainvalmistelun yhteydessä olisikin perusteltua määritellä tarkkaan kunnalle ohjauksen ja valvonnan osalta jäävät vastuut.

Seuraavaksi esitetään pykäläkohtaiset huomiot lain keskeisistä muutoksista. Lain teknisluonteisiin muutoksiin Helsingin kaupungilla ei ole huomautettavaa, joten niitä ei ole nostettu esiin lausunnossa.

Varhaiskasvatuslaki

43 § Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisen varhaiskasvatuksen yleisiä edellytyksiä koskevat 2-4 momentit esitetään siirrettäväksi erilliseksi uudeksi 43 a §:ksi. Muutos on perusteltu ja sääntelyä selkeyttävä.

43 a § Yleiset edellytykset yksityisen varhaiskasvatuksen harjoittamiseksi

Yleisiä edellytyksiä koskevaa sääntelyä selkeytetään ja palveluntuottajan toiminnan yleiset edellytykset tuodaan erilliseksi uudeksi 43 a §:ksi. Yleiset edellytykset vastaisivat asiallisesti voimassa olevan lain 43 §:ssä määriteltyjä yleisiä edellytyksiä. Sanamuotoa kuitenkin tarkennetaisiin niin, että säännökseen lisättäisiin maininta siitä, että yleisten edellytysten tulee täytyä koko toiminnan ajan.

Muutos selkiyttäisi nykyisen varhaiskasvatuslain perusteluissa jo olevaa velvoitetta. Aiemmin maininta on sisältynyt vain varhaiskasvatuslain perusteluihin. Palveluntuottajalta vaadittavien taloudellisten edellytysten täyttymistä tulee kuitenkin täsmentää ennakkollisen valvonnan vahvistamiseksi.

Uuden 43 a §:n 4 momentin mukaan päiväkotitoiminnan yleisissä edellytyksissä tapahtuneista muutoksista olisi ilmoitettava viipymättä kirjallisesti luvan myöntäneelle lupaviranomaiselle. Velvoite ilmoittaa yleisissä edellytyksissä tapahtuneista muutoksista olisi ilmoitusmenettelyyn nähden uusi ja lisäisi palveluntuottajalta vaadittavaa huolellisuutta. Helsingin kaupunki pitää perusteltuna, että yleisissä edellytyksissä tapahtuneista muutoksista olisi ilmoitettava viipymättä lupaviranomaiselle. Kyseiseen kohtaan ehdotetaan täsmennettäväksi, tarkoitetaanko pykälässä vain yleisissä edellytyksissä tapahtuneiden muutosten ilmoitusvelvollisuutta ilmoitusmenettelynä vai onko myös se luvan muuttamismenettelyä.

Lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan, että perhepäivähoidon yleisissä edellytyksissä tapahtuneista muutoksista tulisi ilmoittaa 50 §:ssä

tarkoitettulle kunnan monijäseniselle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja tuotetaan. Esitetty muutos on kannatettava.

44 § Lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi

Esitysluonnoksen 44 §:n 1 momentissa ehdotetaan, että varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä palveluntuottajalla tulisi olla aluehallintoviraston lupa ennen toiminnan aloittamista. Nykyisessä ilmoitusmenettelyssä toiminnan on voinut aloittaa kunnan päätöksellä, kun viranomaisena on tarkistanut muun muassa palveluntuottajan yleiset edellytykset ja tilat. Ehdotettu muutos, jonka mukaan toiminta voidaan aloittaa vasta luvan myöntämisen jälkeen, on perusteltu. Lupa toiminnan aloittamiseen on tarkoituksenmukaista myöntää sen viranomaisen toimesta, joka tarkistaa edellytykset toiminnan aloittamiselle.

On tarkoituksenmukaista, ettei 44 §:n 3 momentissa tarkoitettua lupaa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi voi myydä tai luovuttaa toiselle.

Esityksen 44 §:n 3 momentin säännöskohtaiset perustelut vaativat selkiyttämistä.

44 a § Luvan hakeminen

Varhaiskasvatukseen esitetään lisättäväksi uusi 44 a §, jossa säädettäisiin luvan hakemisesta. Sisältö olisi pääosin sama kuin voimassa olevan lain 44 §:n 1 momentissa säädetty ilmoitusmenettelyn hakemuksen sisältö. On tärkeää, että lupamenettelyä koskevassa lainvalmistelussa turvataan kunnan riittävä tiedonsaanti ohjaus- ja valvontaviranomaisena sekä varmistetaan tiedon siirtymisen tapa ja sujuva yhteistyö eri viranomaisten välillä. Asiaan otetaan kantaa tarkemmin kohdassa viranomaisvaikutusten arviointi.

44 b § Luvan myöntäminen

Varhaiskasvatukseen ehdotetaan lisättäväksi uusi 44 b §, jossa säädettäisiin yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseen tarkoitettua lupaa myöntämisestä. Luvan myöntäminen toistaiseksi voimassa olevana ja hallinnon yleislakeja soveltaen on perusteltua.

44 c § Luvan muuttaminen ja toiminnan lopettaminen

Varhaiskasvatukseen ehdotetaan lisättäväksi uusi 44 c §, jossa säädettäisiin luvan muuttamisesta ja toiminnan lopettamisesta koskevasta ilmoituksesta. Toiminnanharjoittajan olisi 44 c §:n 1 momentin mukaan haettava muutosta lupaan, jos 44 §:n 2 momentissa mainituissa seikoissa tapahtuu muutoksia tai luvan haltija päättää muuttaa toimintansa

ja sen laajuudesta sekä toiminnan vastuuhenkilöstä asianmukaisen ohjauksen ja valvonnan toteuttamiseksi.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää 31.5.2021 Helsingin kaupungin lausuntoa varhaiskasvatustalain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta 5.7.2021 mennessä. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelussa julkaistuu lausuntopyyntöön.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatustalain niin, että yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamisesta tulee luvanvaraista. Yksityinen perhepäivähoito säilyisi edelleen ilmoitusmenettelyn piirissä.

Luvanvaraisuuden tavoitteena on varmistaa varhaiskasvatuksen laatu ja sen varhaiskasvatustalain mukainen toteutus sekä vahvistaa yksityisen varhaiskasvatuksen ennakkollista valvontaa. Esityksen tavoitteena on myös selkeyttää työnjakoa kunnan ja lupaviranomaisten välillä sekä säännellä voimassa olevaa lainsäädäntöä selkeämmin luvan saamisen ja mahdollisen menettämisen edellytyksistä. Luvanvaraisuuden tavoitteena on lisäksi yhdenmukaistaa sääntelyä muun koulutusta koskevan lainsäädännön kanssa ottaen samalla huomioon lapsen oikeuden turvalliseen ja normien mukaiseen varhaiskasvatukseen.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Asiasta on saatu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto, johon kaupungin lausunto perustuu.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa kaupungin lausunnot ulkopuolisille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Lausuntopyyntö 31.5.2021](#)
- 2 [Lausuntopyynnön liite, esitysluonnos](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

[Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 14.6.2021](#)

HEL 2021-006597 T 03 00 00

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa lausunnon kaupunginhallitukselle hallituksen esityksestä laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta.

Varhaiskasvatuslakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että varhaiskasvatuslaista poistuu yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelyä koskeva sääntely päiväkotitoiminnan osalta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yksityisen päiväkotitoiminnan luvanvaraisuudesta. Yksityinen perhepäivähoito säilyisi edelleen ilmoitusmenettelyn piirissä.

Varhaiskasvatuslakiin ehdotetaan säädettäväksi yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi myönnettävästä luvasta, luvan hakemisesta, luvan myöntämisestä sekä luvan peruuttamisesta. Keskeisimmät muutokset luvanvaraisuudessa liittyvät toiminnan aloittamiseen, muuttamiseen sekä viranomaisten välisen toimivallan selkeyttämiseen. Päiväkotitoimintaa ei saisi aloittaa tai toiminnan olennaista muutosta toteuttaa ennen lupaviranomaisen hyväksyntää. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää hyvänä ehdotusta, että toiminnan aloittamiseen tai olennaiseen muuttamiseen tarvitaan lupaviranomaisen hyväksyntä.

Esitetyssä varhaiskasvatuslain muutoksessa, kunnan tehtäväksi jäisi lupaviranomaisen pyynnöstä tarvittavien tarkastusten toimittaminen, eikä kunta enää tutkisi palveluntuottajan yleisiä edellytyksiä. Lisäksi luvanvaraisuuteen liittyvässä prosessissa yksityisen varhaiskasvatuksen järjestäjien ja tuottajien ei tarvitsisi selvittää yleisiä edellytyksiä jokaisen päiväkodin luvan hakemisen yhteydessä, vaan lupa olisi palvelutuottajakohtainen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että ehdotetut lakimuutokset muuttavat aluehallintoviraston ja kunnan välistä roolia. On selkeätä,

44 c §. Luvan muuttaminen ja toiminnan lopettaminen

Pykälän 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan olisi haettava muutosta lupaan, jos 44 §:n 2 momentissa mainituissa seikoissa tulee muutoksia tai luvan haltija päättää muuttaa toimintansa luonnetta tai laajuutta muutoin oleellisesti siten, että myönnetty lupa ei enää kata muututtua toimintaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että 44 c §:ssä ei viitata 44 a §:n 2 ja 3 momentin mukaiseen tilojen tarkastuksen tekemiseen tai kunnan ohjaus- ja neuvontavelvoitteeseen koskien lupaan haettavia muutoksia. Pykälää ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että siinä viitataan myös 44 a §:n 2 ja 3 momenttiin.

44 d §. Luvan peruuttaminen

Varhaiskasvatustalakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 44 d §, jossa säädettäisiin luvan peruuttamisesta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää perusteltuna sitä, että luvan peruuttaminen siirtyy luvan myöntävälle lupaviranomaiselle ja erityisesti niissä tilanteissa, joissa varhaiskasvatustalaki on olennaisesti rikottu eivätkä valvontaviranomaisen valvontatoimenpiteet ole johtaneet varhaiskasvatustoiminnan lainvastaisuuksien korjaamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää perusteltuna, että pykälän 2 momentissa säädettäisiin lupaviranomaisen oikeudesta peruuttaa palveluntuottajan lupa viran puolesta silloin, jos päiväkotitoimintaa ei ole harjoitettu kahteen vuoteen eikä palveluntuottaja ole 44 c §:n 3 momentin mukaisesti ilmoittanut toiminnan lopettamisesta lupaviranomaiselle.

45 §. Päiväkodin johtajan tai perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää erittäin perusteltuna ja selkeyttävänä, että voimassa olevassa laissa oleva otsikko ”vastuuhenkilö” ehdotetaan korvattavaksi uudella otsikolla ”Päiväkodin johtajan tai perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen”.

Taloudellisten vaikutusten arviointi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että esitetyillä muutoksilla on vähäisiä taloudellisia vaikutuksia kunnan suorittamaan yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaukseen ja valvontaan Helsingissä. Viranomaisen lakisääteinen tehtävä yksityisen palveluntuottajan ohjauksessa ja neuvonnassa koskien varhaiskasvatustoiminnan tuottamista pysyisi ennallaan, vaikka ilmoitusmenettely muuttuisi lupamenettelyksi.

Viranomaisvaikutusten arviointi

Yksityisen varhaiskasvatuspalvelutoiminnan aloittaminen tai siinä tapahtuvien muutosten tekeminen on Helsingissä kunnan viranomaisten suorittama tarkka ja valvottu prosessi. Luvanvaraisuus selkiyttää prosessia siltä osin, että toiminnan aloittamisesta vastaa selkeästi yksi viranomainen. Tämä on kannatettava muutos. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että yksityisen varhaiskasvatuksen ennakkollinen valvonta kunnan tekemänä on tarpeen sopia tarkasti, jotta roolit ja vastuut ovat ohjauksessa ja valvonnassa selkeät.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että lakivalmistelun edessä tulee varmistua ja tarpeen mukaan säätää kuntien ja lupaviranomaisten välisestä tiedonsiirrosta, koskien esimerkiksi luvan- ja muutoksen hakemista ja lupa- ja muutosprosessin vaiheita, palveluntuottajan yleisten edellytysten muutoksia sekä toimipaikkaa ja toiminnan järjestämiseen liittyviä muutoksia. Tämä olisi välttämätöntä kunnan ohjaus- ja valvontatehtävän suorittamisen kannalta. Toimiala ehdottaa, että kunnilla olisi pääsy lupaviranomaisen ylläpitämään rekisteriin yksityisistä varhaiskasvatuspalveluista, jotta kunnassa olisi tiedossa päiväkotitoimintaa koskevat ajantasaiset tiedot sekä näihin ja yleisiin edellytyksiin tulevat muutokset.

Lapsivaikutusten arviointi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että yksityisen päiväkotitoiminnan siirtyminen ilmoituksenvaraisesta elinkeinosta luvanvaraiseksi elinkeinoksi ei tuo esitettyjen tavoitteiden mukaista parannusta nykykäytäntöön Helsingissä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on yksityiseen varhaiskasvatukseen keskittynyt yksikkö, joka on tarkastanut palveluntuottajan yleiset edellytykset sekä varhaiskasvatuslain mukaisten edellytysten toteutumisen ennen toiminnan aloittamista ja keskittynyt ennakkolliseen ohjaukseen ja valvontaa laadukkaana varhaiskasvatuksen takaamiseksi.

Esityksen siirtymäaika

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää ehdotettua siirtymäaikaan perusteltuna ja sopivan pituisena. Tämä edellyttää kuitenkin lupaviranomaiselta mahdollisuutta ja resursseja käsitellä koko maata koskevat yksityisten palveluntuottajien lupahakemukset määräaikaan mennessä.

Lopuksi

Luvanvaraisuuden tavoitteena on varmistaa varhaiskasvatuksen laatu ja varhaiskasvatuslain mukainen toteutus sekä vahvistaa yksityisen varhaiskasvatuksen ennakkollista valvontaa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että esitetystä lakimuutoksesta huolimatta kunnilla säilyy jatkossakin ohjaus- ja valvontavelvollisuus, mikä tulee ottaa

